

Mám právo říci: „Já nevím.“

Celý náš život je ve skutečnosti složen z otázek a odpovědí na ně. Už jako malé děti, když jsme začínaly zkoumat naše okolí se nám začaly rodit v hlavě první otázky. Nejprve to byly takové ty základní: „Co bude k jídlu?, Proč se ten míč kutálí?, Co se asi stane, když zmáčknu tenhle knoflík?“ No a s tím souvisí také odpovědi. Rodiče se nám buď pokusili daný problém osvětlit nebo nám řekli, že jsme na to ještě moc malí.

Jak jsme postupně rostli, tak začínaly být kladeny otázky i mě. Asi tak v období 13 – 15 let se u mě začínal projevovat syndrom „vymyšlení si odpovědí“ tzn. Pokud jsem neznal odpověď na danou otázku, tak jsem si ji prostě vymyslel. Toto se naštěstí změnilo. Myslím si, že hlavní problém byl v pýše. Musel jsem překročit vlastní stín a naučit se říkat: „Já nevím“ Z počátku to bylo docela obtížné, ale nakonec jsem si zvykl a myslím si, že je dobré umět bez ostychu někomu na jeho otázku odpovědět: „Já to nevím“

Chtěl bych to dokumentovat na příkladu zkoušení. Víím, že je to zvláštní případ, přesto si myslím, že je zajímavý. Když je někdo volán k tabuli a učitel mu položí otázku, žák by měl mít možnost říci, že nezná odpověď. Toto je ze strany žáka ale jaká je obvykle reakce učitele? Většinou to bývá něco na způsob: „Jak si to představujete, že to nevíte?!“ Myslím, že by učitel měl v klidu se zeptat např. Vy jste neměl/a čas se učit? Myslím, že každá má právo na osobní důstojnost a aby nebyl urážen.

Další věší s tímto tématem související je exaktní zdůvodňování svého jednání. S tím jsem měl a stále ještě trochu mám problémy. Zatímco právo říci „Já nevím“ se dá jednoduše rozpoznat tak problém s vysvětlováním se skrytý. Často si ani neuvědomujeme, jak krkolomně se snažíme zdůvodnit naše jednání. Ale proč to vlastně děláme? Podle mě je to snaha vyhnout se kritice ze strany druhých. Co kdyby nám něco řekli!? Myslím, že problém je také v druhé straně, myšleno v našem okolí. To by mělo tolerovat, alespoň v určité mezi, naše chování a nesnažit se za každou cenu kritizovat. Jen si vezměte, o co je příjemnější, když vás někdo pochválí slovy: „To nevádí, že se to nepovedlo. Určitě to vyjde příště.“ Než slovy: „Tys tomu zase dal! Jen se podívej, jak jsi to zkazil!“